

Sundhedsstyrelsen
sstuddannelse@sst.dk

Svar på høring af anbefalinger til ændringer i den lægelige videreuddannelse

KL takker for lejligheden til at afgive høringssvar.

Det danske sundhedsvæsen står over for en række markante udfordringer. Flere ældre og flere borgere med kronisk sygdom og multisygdom samt flere borgere med psykiske vanskeligheder presser sygehusene. Kortere sygehusindlæggelser stiller krav til kommuner og almen praksis om at udbygge kapaciteten og styrke de faglige kompetencer, f.eks. i de kommunale akutfunktioner. Hertil kommer, at kvalificeret arbejdskraft allerede nu er svært at finde i hele landet og i alle dele af sundhedsvæsenet.

Udfordringerne kalder på en omstilling af det samlede sundhedsvæsen, der skaber plads til, at langt flere borgere får indsatser i det nære sundhedsvæsen, så sygehusene kan fokusere på de mest specialiserede indsatser. En reel omstilling, hvor mere løses nært, forudsætter en kapacitetsopbygning i kommuner og primærsektoren i øvrigt samt en klar og forpligtende opgavefordeling mellem kommuner, hospitaler og praktiserende læger. Og de nødvendige kompetencer skal være til rådighed på tværs til at løfte den øgede aktivitet i det nære sundhedsvæsen samt i socialpsykiatrien.

KL imødeser på den baggrund Sundhedsstyrelsens (SST) arbejde med anbefalinger til fremtidens speciallæge.

KL skal særligt pege på behovet for at styrke speciallægens kendskab til og samarbejde med kommunale medarbejdere på social, sundheds- og ældreområdet. Et fleksibelt og tæt kommunalt samarbejde med fx speciallæger i almen medicin, inden for geriatri, psykiatri og akutmedicin er afgørende for at sikre, at flere opgaver kan varetages patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt i kommunerne. Derfor bakker KL op om, at speciale- og målbeskrivelser ensartes, således der er kendskab til relevante samarbejdspartnere og i øvrigt rettet mod de relevante opgaver.

Hertil kommer, at samarbejde med relevante lægelige specialer er afgørende, hvis vi skal forebygge, at flere og særligt ældre borgere kommer i kontakt med sygehusenes akutmodtagelser. KL støtter derfor også op om SST's foreståede arbejde med "at styrke de fælles

Dato: 22. august 2023

Sags ID: SAG-2023-03107
Dok. ID: 3358614

E-mail: JJC@kl.dk
Direkte: 3370 3852

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

akutmodtagelsers sammenhæng og samarbejde med det øvrige sygehus, primær sektor og kommuner" (anbefaling nr. 12). KL forventer at blive inviteret til at deltage i arbejdet.

KL bemærker også, at en måske utilsigtet konsekvens af de sidste to årtiers fokus på specialisering i sygehusvæsenet har gjort, at generalistopgaver i mindre omfang har været prioriteret. KL er derfor enig i, at det er vigtigt at speciallæger kontinuerligt gennem hele lægelivet kan varetage specialiets kerneopgaver, relevante opgaver i beslægtede specialer samt generalistopgaver. Derved kan den samlede lægestyrke robustgøres.

KL noterer sig, at SST anerkender, at den øgede specialisering af sygehusene har medført, at det primære sundhedsvæsen har fået flere opgaver (s. 32). Specialuddannelsen i almen medicin kan med fordel evalueres for at afgøre, om den lever op til de nuværende og fremtidige krav og opgaver der varetages i det primære sundhedsvæsen. Organisering og dimensionering af almen praksis bør i øvrigt prioriteres bl.a. set i lyset af den markante vækst i antallet af sygehusansatte læger gennem de sidste 15-20 år parallelt med, at antallet af alment praktiserende læger er stagnerende. Flytning af opgaver til det primære, fordrer, at der er et lægetilbud til alle borgere. De allerede igangværende initiativer synes ikke at ændre tendensen i udbuddet af almen praksis til alle borgere.

Ulighed i sundhed

KL er overordnet tilfredse med, at den kommende speciallægeuddannelse skal medvirke til at skabe lige adgang til sundhed og behandling og specifikt lægger vægt på, at fremtidens speciallæger får kompetencer i at imødekomme patienter med lave sundhedskompetencer og komplekse udfordringer.

KL ser positivt på, at SST lægger op til, at fremtidige læger får større indsigt i, hvordan deres patienters sundhedskompetence indvirker på parametre som sygdomsforståelse, kommunikation, egenomsorg og navigation i sundhedsvæsenet og at læger vil kunne hjælpe patienterne med at videreudvikle deres sundhedskompetence.

KL anbefaler et gennemgående fokus i de kliniske specialer på borgere i udsatte situationer, fx personer med rusmiddelbrug, borgere med psykiske vanskeligheder, hjemløse samt borgere med behov for tværfaglige og helhedsorienterede indsatser. Og i forlængelse af dette, at sundhedstilbud og systemer tilrettelægges, så informationer og ressourcer gøres tilgængelige for alle borgere.

Rusmidler

KL bemærker at rusmiddelbehandlingen ikke er beskrevet i udkastet. Konsekvenserne af for stort indtag af alkohol især udgør en stor byrde i sundhedsvæsenet, men det er ikke beskrevet, hvordan man vil sikre, at fremtidens speciallæger er kompetente til at varetage opsporing og behandling af patienter med alkoholrelaterede lidelser. Det samme gælder for stofmisbrugsbehandlingen, og andre former for rusmidler i øvrigt, hvor især substitutionsbehandlingen er en lægelig specialopgave,

Dato: 22. august 2023

Sags ID: SAG-2023-03107
Dok. ID: 3358614

E-mail: JJC@kl.dk
Direkte: 3370 3852

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

der forudsætter specialviden for at kunne varetage behandlingen. Kompetenceudvikling indenfor rusmiddelrelaterede helbredstilstande bør indgå i speciallægeuddannelserne inden for akutmedicin, de psykiatriske specialer, intern medicinske specialer, almen medicin m.v., da det er tilstande, som forekommer bredt på tværs af specialer. Særligt ift. speciallægeuddannelsen i akutmedicin er det afgørende med opmærksomhed på, at akutafdelingerne er en vigtig indgang til resten af sundhedsvæsenet for denne gruppe borgere.

Det er godt, at SST har fokus på det somatiske helbred hos patienter med psykisk lidelse. Dette bør suppleres med et fokus på rusmiddelbrug. Det vil være relevant både for kommunerne og de læger, der arbejder i kommunernes rusmiddelbehandling og for psykiatere, som skal varetage den kommende integrerede dobbeltdiagnosebehandling i regionspsykiatrien.

Psykiske lidelser og somatisk komorbiditet

Det er positivt, at SST er opmærksom på, at fælles uddannelsesindhold og fokuserede ophold på tværs af psykiatri og somatik kan medvirke til at nedbryde nogle af de barrierer, der er for forebyggelse og behandling af somatisk sygdom hos mennesker med psykiske lidelser, ligesom det kan forbedre opsporing og udredning af psykiske lidelser hos patienter med somatiske sygdomme. Kompetencer, der øger lægernes muligheder for at tilbyde differentierede sundhedsindsatser med et fokus på patienternes ressourcer, og særligt udsattes patienters situationer, vil kunne bidrage til at forbedre kvaliteten af den behandling, patienter med både psykiske og somatiske sygdomme modtager.

Det er dog uklart, hvad der menes med følgende på side 107: *Den mentale mistrivsel udfordrer særligt det primære sundhedsvæsen, hvor der er behov for at ruste lægerne med kompetencer, så de kan bidrage til at styrke området med ensartede og evidensbaserede tilbud af høj kvalitet i primærsektoren, herunder i kommunerne.*

KL mener, at der er et potentiale for styrket samarbejde mellem kommuner og praktiserende læger ift. opsporing af mistrivsel og psykiske problemstillinger. Det giver i den sammenhæng god mening, at lægerne opnår viden om psykisk mistrivsel. Det er dog uklart, om det er relevant, at det her anbefales, at lægerne tilvejebringer egentlige tilbud i kommunalt regi til forebyggelse og håndtering af mental mistrivsel. Dette kan med fordel præciseres.

KL skal afslutningsvist tage forbehold for senere politisk godkendelse.

Med venlig hilsen

Hanne Agerbak

Dato: 22. august 2023

Sags ID: SAG-2023-03107
Dok. ID: 3358614

E-mail: JJC@kl.dk
Direkte: 3370 3852

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3